

چالش‌ها و راهکارهای تحویل کشور بر اساس سند اکولوگی اسلامی ایرانی پیشنهاد

۲۶ و ۲۷ اردیبهشت ۱۴۰۳

نقش جوانان در شکل گیری و تعمیق گفتمان تحول و پیشرفت

حسام الدين صالحى

استاد حوزه و دانشگاه، طلبہ سطح ۴ حوزہ، hsamsalhi@yahoo.com

پیری و تعمیق گفتمان تحول و پیشرفت

حسام الدین صالحی

نتایج و بحث

یکی از اصولی که جامعه را به مسیر صحیح هدایت می نماید تبعیت از اصول و قواعد صحیح مدیریت در اداره امور جامعه می باشد. مدیریت صحیح و اصولی نقش تاثیرگذار و مستمری را بر فرایندهای قوانین و عملکردهای رفتاری در حوزه مدیریت ایجاد می نماید. تفاوت رویکردها و عملکردهای مدیریتی جامعه را در بحث توانمندسازی و اتکاء به پیشران های حقیقی و جامعه سازی بر مبنای همان راهبردها همراهی می نماید. تحول و پیشرفت برایند تمرکز بر اصول و قوانین پیشran در حوزه مدیریت بر اداره امور جامعه در بخش های مختلف می باشد. افراد مختلف به سبب استفاده از راهبردها و ابزارهای متنوع در هدایت مجموعه های تحت اختیار موفق خواهند بود در دایرۀ تعریف توانمندسازی قرار می گیرند.

اشیاء و پدیده ها فقط از طریق گفتمان معنادار شده و قابلیت فهم و شناخت پیدا می کند. این گفتمان است که به واقعیت معنا می دهد. هویت ها و روابط اجتماعی نیز محصل زمان و گفتمان ها هستند و تغییر در گفتمان اجتماعی را به دنبال دارد.(خواجه سروی، غلامرضا و همکار؛ ۱۳۹۶؛ ۴). این بیان که پدیده ها فقط از طریق گفتمان معنا دار می شوند یعنی ریشه و زمینه بسیاری از پیشرفت ها و تغییر در ساختار شکلی جامعه گفتمان است. از نظر لاکلاو و موفه نیز هر عمل و پدیده ای برای معنادار شدن و قابل فهم شدن باید گفتمانی باشد. به عبارت دیگر فعالیت ها و پدیده ها وقتی قابل فهم می شوند که در کنار مجموعه ای از عوامل دیگر در قالب گفتمانی خاص قرار گیرند. هیچ چیزی به خودی خود دارای هویت نیست، بلکه هویتش را از گفتمانی که در آن قرار گرفته است کسب می کند.(تیموری، روح الله و همکاران؛ ۱۳۹۵؛ ۱۰۶).

آن چه که در وجود جوان به عنوان مولفه های پیشبرنده دیده می شود توانائی و ظرفیت هایی است که نیاز به اثبات داشته، او را نسبت به سنین دیگر در فرایند ایجاد و شکل دهی تحول متمایز می نماید. ایجاد و شکل گیری گفتمان در قشر جوان جامعه به عنوان قوای دارای انگیزه و ظرفیت دستیابی به نتایج هدف گذاری شده را میسر خواهد نمود. قدرت و توانایی فکری و ذهنی جوان به نسبت افراد میانسال و کهنسال بیشتر بوده است دامنه دید و نگاه جوان به جهت وجود قوای خلاقیت دارای تنوع بیشتری است. تجربه مهم ترین مولفه در افراد میانسال و کهنسال است اما محدودیت های فکری و جسمی به جهت عبور از بحران های پیش رو برنامه ریزی های مدیریتی را کند خواهد نمود. اعتماد و ایجاد ظرفیت و دادن بسترهای برای عرض اندام و ارائه الگوهای مدیریتی جوانان خود نکته ای است که باید مورد توجه و عنایت ویژه قرار بگیرد؛ چرا که اجزاء نمایان ساختن ظرفیت ها و الگوهای خردسالاری و مدیریتی جوانان نیازمند مشاهده و حوصله نتیجه های سازمان انسانی است (علیزاده، عا : ۱۴۰۱: ۱)

ارائه الگوهای مدیریتی نیازمند وجود نگرش، دیدگاه و بررسی است که به سبب ایجاد گفتمان در فضای تخصصی قابلیت اجرا پیدا می نماید. جامعه نیازمند تحول از الگوها و دیدگاه های مختلف و متفاوت برای رسیدن به نتیجه استفاده می کند جوان متخصصی که نیازمند دیده شدن است در هر بستر یا مرحله ای ظرفیت های خود را بروز خواهد داد. تئوری سازی یا ترسیم نقشه راه قدم اول و ابتدایی در بروز و ظهور قابلیت ها و توانائی های فردی است مراحل دیگر اعم از گفتمان سازی یا به فعلیت رساندن تئوری ها، دشواری های دیگری است که به سبب حضور قوای جسمی جوان سهل خواهد شد. جریان فوق العادی و تحرک خارج از اندازه در بیان رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) که سبب عبور از چالش ها می شود را می توان در قوای ذهنی و جسمی جوان مشاهده نمود. امیرالمؤمنین علی(علیه السلام)در سپردن مسئولیت های مدیریتی به جوان توجه خاصی داشت . از میان ۱۳۶ انتخاب حضرت، ۴۲ انتصاب(۳۱ درصد کل انتصاب ها) به جوانان اختصاص داشت.(مطهری، حمیدرضا و همکار؛ تحول-پیشرفت و قبول مسئولیت های مدیریتی بسیار وجود دارد. جوانی به ۱۳۹۸؛ ۱۱۴).

در میان آسیب‌های موجود در سپردن مسئولیت‌های مدیریتی، و اسپاری مسئولیت به نسل جوان به جهت عدم اتقاء و اعتناء به ظرفیت‌ها و قابلیت‌های او و عدم تجربه بسیار مشاهده می‌شود فلذا بدین جهت انگیزه دیده شدن و ایجاد گفتمان اسطهه توانائی‌ها، فرصت‌ها و انتخاب‌های فرد که آثار پایدار آن‌ها در سراسر زندگی وی پا بر جا هستند اهمیتی مضاعف می‌یابد. جوانی به دلیل لایتغیر بودن فطرت الهی انسان و بعد معنوی جوان (آرمان خواهی، حق جویی، نزدیک بودن جوان به ملکوت) که بارها در کلام امام و رهبری منعکس شده است اهمیت والای دارد. (نوده فراهانی، اسماعیل؛ ۱۳۹۰؛ ۱۴۳۱). از جمله ویژگی‌های دیگری که نسل جوان جامعه را از دیگران جدا می‌نماید وجود شاخص‌های اخلاقی است. اشاره به توانائی‌ها به همراه ابعاد معنوی اعم از حق جویی و آرمان خواهی در نتیجه وجود گفتمان و ارتباط با جامعه هم در او و هم در جامعه بوده، قدمی موثر و مستمر در تحول و پیشرفت ایجاد می‌نماید.

سشندها

تحول و پیشرفت مفهومی انتزاعی است که نیازمند ارتباط با مولفه های پدیدآورنده و ایجاد کننده می باشد. وجود گفتمان تحول و پیشرفت در جامعه می تواند این مفهوم انتزاعی را به فعلیت برساند. نسل جوان به جهت داشتن ویژگی هایی چون حق جویی و آرمان گرایی و روحیه پی جو در ایجاد گفتمان تحول و پیشرفت موثر خواهند بود. گستردگی دامنه تفکر و نگرش این توانایی و ظرفیت را برای این نسل مهم و تاثیرگذار ایجاد می نماید که گفتمان تحول و پیشرفت تعمیق پیدا نماید. در حقیقت انسان به جهت عبور از بحران های اجتماعی و اصلاح شیوه زندگی با رویکرد رفاه خانوادگی و اجتماعی نیازمند ایجاد و تعمیق گفتمان تحول و پیشرفت است وقوف در یک نوع زندگی شرایط را برای فرد و جامعه سخت می نماید. فرد با عمق دادن به مسئله تحول و پیشرفت دامنه تنوع

در سبک زندگی خود را گفتمان سازی اثر خود را بر تعمیق و گسترش دامنه آن در جامعه خواهد داشت که با قوای جوانی میسور خواهد شد. نتیجه و برایند با رویکرد تحول و پیشرفت مبتنی بر گفتمان سازی در اجتماع زمانی حاصل می شود که جامعه به سمت نیازها و خواسته های خود احساس خلاصه و مستمر و برخی موقع عدم توانایی یا کمبود ظرفیت داشته باشد. خلاصه وجود بسیاری از نیازهای موجود در جامعه و وجود نگرش مقاوم سازی جامعه در نگاه مدیران ارشد حاکمیت دلیل ایجاد گفتمان سازی در بسترهای علمی مانند دانشگاه ها به جهت ایجاد ظرفیت و توانایی خواهد شد. در سیره پیامبر اکرم(صلی اللہ و علیہ و آله و سلم) و حضرت امیرالمؤمنین علی(علیه السلام) توجه به نسل جوان دیده شده حضرت امیر(علیه السلام) بیش از ۳۰ درصد مسئولیت های مدیریتی را به نسل جوان واگذار می نموده است. فلذا شایسته است که با توجه به این رویکرد حضرات معصومین(علیهم السلام) حداقل یک سوم مسئولیت های مدیریت به جهت ایجاد تنوع در گفتمان سازی و تدبیر بهتر امور برای تحول و پیشرفت به جوانان واگذار شود.

٦

سچ
قرآن کریم
احمدی، محمد حسین؛ حسینی شاهروندی، سیدمرتضی؛ مروارید، جعفر؛ ۱۴۰۰؛ بررسی رابطه ایمان و عمل صالح با محوریت آیات قرآن؛ نشریه پژوهشنامه کلام؛ شماره ۱۴۵؛ صفحات : از ۱۱۳ تا ۱۳۴

نوروزی، رضا علی؛ کوهی اصفهانی، هاجر؛ ۱۳۹۲؛ بررسی و تبیین مفهوم «انسان متعالی» از منظر قرآن کریم؛ مجله پژوهشنامه معارف قرآنی؛ شماره ۱۴۵؛ صفحات از ۱۰۱ تا ۱۳۰

تقوی، سید مهدی؛ ۱۳۸۶؛ رابطه‌ی عقل و علم در سیره‌ی نبوی (ص)؛ مجله مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی؛ سال یازدهم؛ شماره ۱؛ صفحات: از ۵۳ تا ۶۶
خوش اخلاق، علی؛ شفیع زاده، حمید؛ ۱۳۹۸؛ بررسی رابطه رهبری تحول آفرین با یادگیری خودتنظیمی (مطالعه موردنی: کارکنان دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران)؛ مجله همايش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران « ششمین همايش ملی پژوهش های مدیریت و علوم انسانی در ایران؛ صفحات از ۱۰۵۵ تا ۱۰۶۰

خواجه سروی، غلامرضا؛ رادفر، فیروزه؛ ۱۳۹۶؛ تبیین تحول گفتمانی فرهنگ سیاسی: مطالعه موردی فرهنگ سیاسی ایران؛ شماره ۳۸۵؛ صفحات از ۳ تا ۲۲

چکیده
جامعه مطلوب جامعه ای است که در آن بتوان ظرفیت ها و قابلیت های ذاتی را بروز داد اتکاء به نیروی انسانی متخصص محور تصمیم گیری ها یا برنامه ریزی ها بوده باشد. محور قرار دادن اتکاء به ظرفیت های انسان هدف گذاری برای ارتقاء مولفه های مرتبط با رفاه اجتماعی و کیفیت در نوع زندگی را تحت تاثیر قرار خواهد داد. تلاش ساختار مدیریت بر اداره امور جامعه برنامه ریزی برای رضایت و امنیت در فضای عمومی جامعه می باشد که با تحول و پیشرفت میسر می شود. دستیابی به حداقل ارتقاء در کیفیت زندگی به جهت ایجاد رضایت و امنیت نیازمند استفاده از مولفه هایی ایت که گفتمان سازی و توجه به نسل جوان از اهم این مولفه ها می باشند. یکی از یافته های ما در این تحقیق تبیین تاکید رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) در بیانیه گام دوم مبنی بر توجه به نسل جوان در فرایند جامعه پردازی می باشد. یافته دیگر ما لزوم واگذاری درصدی مشخص از مسئولیت های مدیریتی به نسل جوان و ایستادگی در مقابل فشارها بر عدم اطمینان به ظرفیت ها و توانائی های جوانان است. یکی از مهم ترین دلائل ما در ارائه این نظریه وجود رویکرد حضرات معصومین(علیهم السلام)در سپردن مسئولیت به جوانان در زمان حاکمیت بر اداره امور جامعه می باشد.

مقدمه

ارتباط میان فرد با جامعه از جمله مسائلی است که سبب پویایی و حرکت، تعیین هدف و برنامه ریزی برای رسیدن به هدف می‌گردد. خواسته‌ها و نیازهای انسان نوع و سبک زندگی انسان را تغییر داده، مبنای ایجاد و تغییر در سبک زندگی وجود نیازهای شخصی و اجتماعی است. جامعه برای رسیدن به حد متعارف از تحرک و پویایی نیازمند حضور مستمر و موثر فرد در مسئولیت‌های اجتماعی به جهت تامین نیازها و خواسته‌ها یا تغییر در سبک زندگی با هدف نیل به رفاه می‌باشد. تنوع و اختلاف در مبانی سبک زندگی در بسیاری مواقع جایگاه مسئولیت‌های اجتماعی فرد را تعیین می‌نماید که این امر نشان از ارتباط مستقیم و تاثیر حداکثری خود در جامعه دارد. در ارتباط میان کشورهای مختلف به سبب وجود و حضور در دهکده‌جهانی و مبادله‌های بین المللی نیز این ارتباط تاثیرگذار بوده، نوع فعالیت و قبول مسئولیت‌های فرد و سبک مدیریت بر جامعه در ارتباط‌های بین المللی تاثیرگذار می‌باشد. نبود خط و مشی درست و برنامه ریزی‌های صحیح و اصولی به جریان ارتباط‌های بین المللی که هسته مرکزی و محوری حرکت و پویایی جامعه می‌باشد آسیب می‌رساند. تحول و پیشرفت دو پدیده مهم اجتماعی مبتنی بر فرایند حرکت و پویایی جامعه در فضای ارتباط فرد با جامعه می‌باشد. با نگاه کلان به مسائل و پدیده‌های مهم اجتماعی امروز در نیازمندی‌های فردی و اجتماعی و تامین بسیاری از نیازهای جامعه حساسیت این دو جریان مهم و پدیده تاثیرگذار را می‌توان درک نمود. انحصار یکی از مهم‌ترین مولفه‌های مرتبط با تحول و پیشرفت می‌باشد که بسیاری از کشورهای پیشرفت‌های این مولفه و ابزار در جهت فشار بر کشورهای مختلف به سبب تغییر در رویکردهای سیاسی - حاکمیتی استفاده می‌نمایند. رسیدن به تحول و پیشرفت در یک کشور به سبب مدیریت صحیح بر منابع انسانی موجود و منابع طبیعی راه رسیدن به آن فن آوری پیشرفت‌های را منحصر به همان کشور نموده و نیاز کشورها به آن وسیله پیشرفت‌های از طریق اعزام متخصصان در آن بخش تامین خواهد شد که سبب وابستگی و فاصله گرفتن از ارزش‌های مدیریت بر منابع را به وجود خواهد آورد. اما مولفه‌های فراوانی را می‌توان در تحقیق برنامه ریزی برای رسیدن به تحول یا پیشرفت نام برد که ما در این تحقیق به مواردی اشاره می‌نماییم. سوال‌هایی که در این تحقیق پاسخ داده می‌شود عبارتند از:

-تاثیر جوان بر ایجاد و تعمیق گفتمان تحول و پیشرفت چگونه است؟
-ارتباط مولفه ای مانند جامعه پردازی که رهبر معظم انقلاب(مدظله العالی) در بیانیه گام دوم انقلاب به آن اشاره نموده اند با جریان گفتمان سازی در اجتماع به چه شکل است؟

روش تحقیق

ما در این تحقیق از روش تجزیه و تحلیل داده‌ها، از قرآن کریم، مقاله‌های علمی پژوهشی و بیانات مقام معظم رهبری امام خامنه‌ای (مدظله العالی) در سال‌های مختلف استفاده نموده‌ایم. بررسی دیدگاه‌ها و نظرهای مختلف و مقایسه آنها با شاخص‌های مدیریت صحیح در ارتباط با سپردن مسئولیت به نسل جوان بر دستیابی به اهداف تاثیر مستقیم خواهد داشت. بررسی و دقیق نظر با مقایسه‌ی نظرهای مختلف به ما نشان خواهد داد تا چه اندازه مسیر رسیدن به تحول و پیشرفت دشوار می‌باشد نقش و سهم گفتمان سازی در این فرایند تا چه اندازه‌ای است. جوان سازی ساختار مدیریت در هر کشوری فرایند عبور از بحران‌های مرتبط با حاکمیت را به جهات مختلف سخت می‌نماید اما در مقابل شاخصه‌هایی در این تغییر وجود دارد که توانایی عبور از این دشواری‌ها را ایجاد خواهد نمود ساختار مدیریت با مولفه‌های شخصیتی جوان متحول خواهد شد.

ارتقا داده حرکت شکلی جامعه را با پویایی و تحرک بیش از پیش مواجه نماید. ایران اسلامی در فرایند نگرش تمدنی خود و ایجاد ساختار تمدن اسلامی با نگاه به ارتباط با کشور های مختلف، ضرورت وجود نسل جوان در چنین فرایندی سبب شد تا رهبر معظم انقلاب در بیانیه گام دوم مسئله جامعه پردازی را محور قرار داده بار مسئولیت در تحول را بر عهده این نسل تاثیرگذار به جهت ایجاد نشاط و تحرک قرار دهد. استفاده از بیانات معظم له در ارائه برنامه جامع در جهت عبور از چالش های پیش رو در ابعاد مختلف اداره امور جامعه و به خصوص مسئله مدیریت فضای جدیدی را در این بستر ایجاد نموده و می نماید.

در ابتدای بحث به مفاهیم کلیدی موجود در تحقیق اشاره شده است و هر کدام از این مفاهیم را به صورت جداگانه بیان نمودیم. گفتمان تحول و پیشرفت از جمله مفاهیم اصیل و کلیدی بوده است که از دیدگاه های مختلف تعریف شده و مورد بررسی و دقت نظر قرار گرفته است. در بخش دوم به ارتباط مفهوم تحول با تعالی فردی و اجتماعی پرداخته شده است در باب حقیقت تعالی و اهداف خلقت و مسیر حرکت شکلی انسان از تحول و پیشرفت برای دستیابی به تعالی مباحثی را مطرح نمودیم. می توان گفت تحول خواهی و نگاه پیشرفت با توجه به وجود عقلانیت در انسان مسئله فطری و خلقت انسان دیده شده است. در بخش بعدی با بررسی دیدگاه های مختلف در باب مدیریت بر اداره امور جامعه به این نتیجه رسیدیم که پیشرفت محصول تحول خواهی و تنوع گرایی در ضوابط مدیریت است و نبود تحول خواهی و تنوع گرایی فضای اداره صحیح امور جامعه را با خلا و در بیشتر موقع با چالش های بزرگ مواجه خواهد نمود. حاکمیت با نگاه به ضوابط مدیریتی و تبیین اصول و قواعد تنوع گرایی و تحول خواهی می تواند چالش های مدیریت را به خوب کنترل نماید.

در بخش بعدی با نگاه عمیق به بیانیه گام دوم که توسط مقام معظم رهبری بیان شد به مفهوم جامع پردازی به عنوان یکی از کلید واژه‌های مرتبط با مسئله جوان و پیشرفت پرداختیم و عوامل و مولفه‌های تاکید ایشان به سپردن مسئولیت‌های مدیریتی به جوانان را بیان نمودیم. بررسی‌ها در این رابطه نشان داد که حضرت ایشان به جهت وجود مولفه‌هایی مانند جدی بودن، توجه به پیشرفت علم، شناخت نیازهای جامعه، توجه به نیازهای انقلاب اسلامی، بصیرت سیاسی درست، حواس جمع، آرمانگرا بودن، عدم بی‌تفاوتی و داشتن اعتماد به نفس حضور نسل جوان را در ساختار مدیریت جامعه لازم و ضروری می‌دانند که برآیند تمام این بخش‌ها شکل‌گیری و تحقق گفتمان تحول پیشرفت در جامعه به سبب گفتمان سازی خواهد شد.

وَمِنْهُمْ مَنْ يَرْجُو أَنَّ اللَّهَ يُغَيِّرَ لَهُ مِنْ بَعْدِ إِذَا
أَخْرَجَنَاهُمْ مِّنَ الْمَسَاجِدِ فَلَا يَرْجِعُونَ